

PREKYBOS, PRAMONĖS
IR AMATŲ RŪMAI

FORCE MAJEURE: PAŽYMONS DĖL LIETAUS IR LIŪČIŲ SUKELTŲ NUOSTOLIŲ SVARBIAUSIA - FAKTAI IR DOKUMENTAI

Pranešimas žiniasklaidai

2017.10.10

Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmai pagal veiklos zonas (Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio ir Šiaulių prekybos, pramonės ir amatų rūmai), išduoda Nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybes liudijančias pažymas ūkine – komercine veikla užsiimantiems fiziniams ir juridiniams asmenims, vadovaudamiesi tai nustatančiais Lietuvos Respublikos teisės aktais: Civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais. Viešojoje erdvėje pateiktos politikų, valdininkų nuomonės, kad, paskelbus ekstremalią padėtį visoje Lietuvoje, tokios pažymos bus „štampuojamos“ automatiškai, yra klaidinančios ir teikia nepagrįstų lūkesčių susidūrusiems su liūčių ir lietaus padariniais ūkininkams, miškininkystės bendrovėms.

Ūkininkai bei kitos įmonės, patyrę nuostolių dėl didelio kritulių kiekio ir negalintys vykdyti įsipareigojimų partneriams **pagal pasirašytas sutartis**, gali kreiptis į prekybos, pramonės ir amatų rūmus, kurie išduoda nenugalimos jėgos aplinkybes (force majeure) liudijančias pažymas. Šios pažymos gali būti sutarties šalių panaudotos kaip faktinis įrodymas dėl sutartinių įsipareigojimų vykdymo ar civilinės atsakomybės taikymo.

Rūmai, išduodami pažymą dėl nenugalimos jėgos, įsitikina ne tik tam tikrų faktinių aplinkybių egzistavimu, bet ir įvertina, ar būtent šios aplinkybės lėmė sutarties nevykdymą. Pavyzdžiui, ar ūkininkas galėjo numatyti atitinkamą aplinkybę bei jos poveikį sutartinių prievolių vykdymui, negalėjo to išvengti, nugalėti kliūtis ar poveikio.

Rūmai primena, kad norint gauti pažymą, reikia per protingą terminą nuo nenugalimos jėgos aplinkybių atsiradimo pradžios, per kurį būtų neišnykę įrodymai, kuriais remiantis būtų galima nustatyti nenugalimos jėgos buvimo faktą, pateikti rūmams, **kurių veiklos zonoje atsirado ir egzistuoja ar egzistavo nenugalimos jėgos aplinkybės, šiuos dokumentus:**

- 1) prašymą rūmų generaliniam direktoriui;
- 2) sutarties ir jos lydymųjų dokumentų (išskyrus konfidencialią informaciją, kurios šalys sutarė neatskleisti tretiesiems asmenims), pagal kuriuos asmuo dėl nenugalimos jėgos aplinkybių neįvykdė savo įsipareigojimų, kopijas;
- 3) kompetentingų institucijų išduotų dokumentų, įrodančių egzistavimą tam tikrų faktinių aplinkybių, iš kurių galima spręsti apie nenugalimos jėgos aplinkybių egzistavimą,

kopijas (pvz., kompetentingos institucijos sprendimas paskelbti ekstremalią situaciją, hidrometeorologinės tarnybos pažymą apie neįprastai didelį kritulių vietovėje kiekį ir pan);

4) dokumentų, patvirtinančių, kad asmuo per protingą terminą pranešė apie nenugalimos jėgos aplinkybių egzistavimą kitai sutarties šaliai, kopijas;

5) kitų dokumentų, pagrindžiančių nenugalimos jėgos aplinkybių egzistavimą, kopijas.

Rūmai, suprasdami situaciją, pažymas, kurios turi būti išduotos per 20 darbo dienų, stengsis išduoti kaip galima greičiau. Išdavimo terminas visada priklauso nuo to, ar tvarkingai pateikti visi dokumentai ir reikalingos kopijos, ar laiku į rūmų užklausas atsako kitos institucijos. Pažymos išduodamos sumokėjus atlygį – 200 eurų (už dokumentų (sutarčių, kitų dokumentų) nagrinėjimo, Force majeure aplinkybių nustatymo, pažymų parengimo išlaidas). Daugiau informacijos rūmai teikia:

- Vilniaus prekybos, pramonės ir amatų rūmai (**Vilniaus ir Alytaus apskritims**): tel.8 (5) 213 5550, el. p. vilnius@cci.lt;
- Kauno prekybos, pramonės ir amatų rūmai (**Kauno ir Marijampolės apskritims**): tel.8 (37) 229 212, el. p. chamber@chamber.lt;
- Klaipėdos prekybos, pramonės ir amatų rūmai (**Klaipėdos ir Tauragės apskritims**): tel. 8 (46) 390 861, el. p. klaipeda@kcci.lt;
- Šiaulių prekybos, pramonės ir amatų rūmai (**Šiaulių ir Telšių apskritims**), tel. 8 (41) 523 903, el. p. siauliai@chambers.lt;
- Panevėžio prekybos, pramonės ir amatų rūmai (**Panevėžio ir Utenos apskritims**), tel. 8 (45) 463 687 el. p. panevezys@chambers.lt.

Pažymos išduodamos remiantis šiais teisės aktais:

1. Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas/(CK 6.212 str.)
http://www3.lrs.lt/pls/inter2/dokpaieska.showdoc_l?p_id=107687;
2. Vyriausybės nutarimu Nr. 840 "DĖL ATLEIDIMO NUO ATSAKOMYBĖS ESANT NENUGALIMOS JĖGOS (FORCE MAJEURE) APLINKYBĖMS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO".
http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=29724&p_query=&p_tr2=2;
3. Vyriausybės nutarimu Nr. 222 "DĖL NENUGALIMOS JĖGOS (FORCE MAJEURE) APLINKYBES LIUDIJANČIŲ PAŽYMŲ IŠDAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO".
<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/313c181039f911e598499e1e1ba6e454?ifwid=a82o5capk>.